

VENDIM
Nr.8, datë 21.2.2007

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Gjergj Sauli	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese
Alfred Karamuço	Anëtar i “ “
Kristofor Peçi	Anëtar i “ “
Kujtim Puto	Anëtar i “ “
Xhezair Zaganjori	Anëtar i “ “
Petrit Plloçi	Anëtar i “ “
Sokol Sadushi	Anëtar i “ “
Vjollca Meçaj	Anëtare e “ “

me sekretare Brunilda Bara, në datën 27.11.2006, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen nr.39/9 Akti që i përket:

KËRKUES: VERA KRYEZIU ETJ., përfaqësuar nga avokat Ilia Kona, me prokurë.

SUBJEKTE TË INTERESUARA:

1. AHMET SPAHIU ETJ., përfaqësuar nga avokat Raimond Todhe, me prokurë.

2. BASHKIA DURRËS, në mungesë.

OBJEKTI: Shfuqizimi si i papajtueshëm me Kushtetutën i vendimit nr.27, datë 6.5.2005 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë (Dhoma e Këshillimit).

BAZA LIGJORE: Nenet 42 e 131/f të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe neni 6 i Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut.

Kërkuesit kanë parashtruar këto shkaqe për shfuqizimin e vendimit të sipërm:

- Vendimi i Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë cenon sigurinë juridike, pasi lë në fuqi të dy vendimet gjyqësore të formës së prerë që vijnë ndesh me njëri-tjetrin.

- Ky vendim u ka cenuar kërkuesve barazinë e mjeteve, pasi nuk ka marrë në konsideratë një vendim të formës së prerë, që përbën një provë themelore për çështjen në shqyrtim.

- Iu është mohuar e drejta për t'u dëgjuar dhe për t'u mbrojtur gjatë një gjykimi, sepse çështja nuk u kalua për shqyrtim në seancë gjyqësore.

- Kolegji civil ka tejkaluar kompetencat e tij pasi ka bërë vlerësimin, si provë, të vendimit nr.341, datë 12.2.2004 të Gjykatës së Lartë, mbi çështjen në shqyrtim.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Vjollca Meçaj, përfaqësuesin e kërkuesve, të subjektit të interesuar dhe bisedoi çështjen në tërësi,

VËREN:

Kërkuesit janë trashëgimtarë ligjorë të të ndjerit Ali Spahiu, i cili, me vendimin nr.222, datë 13.1.1994 të Komisionit të Kthimit dhe Kompensimit të Pronave Durrës, është njohur si ish-pronar i një sipërfaqeje toke prej 82.120 m². Me vendimin nr.1396, datë 26.10.2001 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Durrës, kërkuesve, nga prona e trashëguar, u kthehen në natyrë 8.212 m² tokë.

Kërkuesit kanë qenë palë ndërgjyqëse në disa gjykime civile palë kundërshtare, të cilat kishin për objekt përcaktimin e së drejtës së pronësisë mbi pasurinë e sipërshtënuar. Në përfundim të këtyre gjykimeve janë dhënë vendimet gjyqësore si më poshtë:

- Gjykata e Apelit Durrës, me vendimin nr.503, datë 17.10.2002, ka ndryshuar vendimin nr.222, datë 13.1.1994 të Komisionit të Kthimit dhe Kompensimit të Pronave Durrës, duke njohur si bashkëpronarë në 82.120 m² tokë dhe trashëgimtarët e Shyqyri Spahiut.

- Gjykata Apelit Durrës, me vendimin nr.380, datë 1.7.2003, ka ndryshuar vendimin e Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Durrës, duke njohur si bashkëpronarë në 8.212 m² tokë të kthyer në natyrë edhe trashëgimtarët e Shyqyri Spahiut.

- Gjykata e Lartë, me vendimin nr.341, datë 12.2.2004, ka prishur vendimin e Gjykatës së Apelit Durrës nr.503, datë 17.10.2002, dhe ka lënë në fuqi vendimin nr.338, datë 17.2.1997 të Gjykatës së Rrethit Durrës, i cili kishte rrëzuar padinë e trashëgimtarëve të Shyqyri Spahiut.

Mbi këtë bazë kërkuesit paraqitën kërkesë për rishikim, pranë Gjykatës së Lartë, lidhur me vendimin e Gjykatës së Apelit Durrës nr.380, datë 1.7.2003, me arsyetimin se përderisa të paditurit kishin humbur përfundimisht të drejtën e njohjes si ish-pronarë mbi pronën tokë në tërësi, nuk mund t'u njihej as e drejta e përfitimit të kthimit e kompensimit në natyrë, sipas ligjit, të 10 % të saj.

Gjykata Kushtetuese, në disa vendime të saj, ka theksuar se kërkesa për rishikim të vendimeve gjyqësore, parashikuar nga neni 494 i Kodit të Procedurës Civile, përfaqëson një formë të veçantë ankimi. Ky mjet procedural, ndryshe nga rekursi, mund t'i drejtohet Gjykatës së Lartë, vetëm në disa rrethana të parashikuara shprehimisht nga ligji. Është kompetencë e asaj Gjykate që të vlerësojë paraprakisht nëse shkaqet e rishikimit të parashtruara nga palët janë në përputhje me rrethanat e lejuara nga ligji për këtë lloj ankimi. Ky vlerësim i nënshtrohet shqyrtimit pa praninë e palëve, sepse ai përfaqëson një shqyrtim seleksionues dhe nuk lidhet me vlerësimin e zgjidhjes së çështjes në themel. Gjykata Kushtetuese, siç është përcaktuar në nenin 131/f të Kushtetutës, ka në juridiksion të vlerësojë vetëm zbatimin e standardeve të procesit të rregullt ligjor. Kjo Gjykatë nuk mund ta bëjë objekt të shqyrtimit të saj vlerësimin ligjor të bërë nga Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, lidhur me ligjshmërinë e pretendimeve për rishikim të palëve, përse kohë nuk konstaton se nga ky vlerësim preket e drejta kushtetuese për një proces të rregullt ligjor.

Bazuar në sa më sipër, Gjykata Kushtetuese konstatoi se pretendimet e parashtruara nga kërkuesi nuk janë të tilla që lidhen me procesin e rregullt ligjor. Nga materialet e dosjes rezultoi se Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë është kufizuar të bëjë vetëm vlerësimin paraprak të shkaqeve të parashtruara nga kërkuesi për rishikimin e vendimit gjyqësor të formës së prerë, duke bërë krahasimin e tyre me kërkesat e nenit 494 shkronja "d" të Kodit të Procedurës Civile. Gjykata Kushtetuese, nuk konstatoi që ai kolegji të ketë kryer vlerësime që i takojnë shqyrtimit gjyqësor, për zgjidhjen e çështjes në themel. Në këto kushte, nuk mund të pretendohet se është cenuar siguria juridike dhe e drejta e mbrojtjes nga vendimi i një seance në Dhomën e Këshillimit, e cila nuk prodhon efekte ndryshuese lidhur me zgjidhjen gjyqësore të çështjes në themel, të bërë nga gjykatat me vendim të formës së prerë.

Në kushtet sa më sipër, Gjykata Kushtetuese vlerëson se kërkesa duhet rrëzuar.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131/f e 134/g të Kushtetutës, si dhe neneve 72 e 77 të ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë", me shumicë votash,

VENDOSI:

Rrëzimin e kërkesës.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

MENDIMI I PAKICËS

Nuk jam dakord me vendimin e shumicës për këto arsye:

Ashtu siç pranohet nga shumica e gjyqtarëve, kërkuesit Vera Kryeziu etj. janë trashëgimtarë ligjorë, të trashëgimlënësit Ali Spahiu, të cilët, me vendimin nr.222, datë 13.1.1994 të Komisionit të Kthimit dhe Kompensimit të Pronave Durrës, janë njohur si pronarë të një sipërfaqeje toke prej 82.120 m². Me vendimin nr.1396, datë 26.10.2001 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Durrës, nuk është pranuar

kërkesa e subjekteve të interesuara, Ahmet Spahiu etj., për t'u njohur bashkëpronarë në sipërfaqen e lartpërmendur. Ky vendim është lënë në fuqi nga Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë me vendimin nr.341, datë 12.2.2004.

Ndërsa me vendimet e mësipërme subjektet e interesuara nuk janë njohur si bashkëpronarë, me vendimin nr.380, datë 1.7.2003 të Gjykatës së Apelit Durrës (për të cilin është kërkuar rishikimi në Gjykatën e Lartë, sipas nenit 494 të Kodit të Procedurës Civile), është vendosur që në sipërfaqen prej 8212 m² që do t'i kthehej ish-pronarëve, të jenë bashkëpronarë edhe subjektet e interesuara. Në këtë mënyrë, kur u paraqit në Gjykatën e Lartë kërkesa e kërkuesve për rishikimin e vendimit që pranonte bashkëpronësinë në sipërfaqen prej 8212 m², Kolegji Civil konstatoi se kishte dy vendime kontradiktore. Një prej vendimeve i njihte subjektet e interesuara si bashkëpronarë mbi gjithë sipërfaqen, ndërsa i dyti vetëm mbi sipërfaqen e kthyer. Megjithatë ai kolegji nuk e kaloi çështjen për shqyrtim në seancë gjyqësore, duke konstatuar se kërkesa për rishikim nuk përmban shkaqe nga ato të nenit 494/d të Kodit të Procedurës Civile.

Për mendimin tim, Dhoma e Këshillimit e Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, ka zhvilluar një proces jo të rregullt ligjor në kuptimin kushtetues, sepse:

- Subjektet e interesuara, duke mos u njohur si ish-pronarë në gjithë sipërfaqen, nuk ka si të përfitojnë nga kthimi i një pjese të saj, prandaj në rastin në shqyrtim ndodhemi para dy vendimeve gjyqësore, të cilët vijnë në kontradiktë thelbësore me njëri-tjetrin. Vetë dhënia e këtyre vendimeve që kanë zgjidhur në thelb të njëjtin problem në mënyra të ndryshme, cenon parimet kushtetuese të dhënies së drejtësisë e të garantimit të një procesi të rregullt ligjor.

- Për rishikimin e çështjes kërkuesi ka paraqitur në Gjykatën e Lartë vendimin nr.380, datë 1.7.2003 të gjykatës së apelit, që i njeh subjektet e interesuara bashkëpronarë në sipërfaqen që kthehet. Ata kanë pretenduar se ky vendim është bazuar në vendimin e mëparshëm të Gjykatës së Apelit Durrës, që i njeh subjektet e interesuara bashkëpronarë në gjithë sipërfaqen, por që më pas është prishur nga Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë.

Jam dakord me shumicën që vlerësimin e shkakut të parashtruar në kërkesën për rishikim nga pala kërkuese e bën Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë. Por, kjo e fundit jo vetëm duhet t'i vinte në diskutim shkaqet e parashtruara nga pala, por duhet t'i jepte edhe përgjigje të arsyetuar mospranimi të kërkesave të saj. Neni 494/d i Kodit të Procedurës Civile pranon si shkak për rishikim edhe rastin kur pala paraqet prova që dëshmojnë se vendimi që kontestohet bazohet në një vendim të gjykatës që më pas është prishur. Pala paraqiti një vendim të tillë dhe mosdhënia përgjigje për këtë provë vendimtare mund të përbëjë sa parregullsi, po aq edhe arbitraritet.

Përsa sipër, kërkesa e kërkuesve duhej pranuar dhe vendimi i Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë (Dhoma e Këshillimit) duhej shfuqizuar si antikushtetues.

ANËTAR
K. Puto